

ELS LLIBRES I LES COSES

IGNASI ARAGAY

Us imagineu un polític interessat de debò en l'art?

Quan va morir, Enric Prat de la Riba tenia 47 anys. En la seva curta vida va tenir temps de pensar i posar en marxa un país, un projecte d'estat. Ho va fer, a més, en unes condicions polítiques i socials d'extrema complexitat, en una Catalunya on la lluita de classes es dirimia a trets al carrer, i on el fet nacional despertava passions a favor i en contra que enriu-te'n del que passa ara. Tot era més extrem, més trepidant. I, naturalment, els mitjans tècnics no tenien res a veure amb els d'avui. Tot costava més.

Doncs bé, en aquell context, Prat de la Riba va trobar el temps i va tenir l'interès per mantenir una intensa relació amb tot un estol de joves artistes i intel·lectuals, als quals va enviar a conèixer món i amb els quals va mantenir una interessant relació epistolar. El llibre *Enric Prat de la Riba i les arts* (Curbet), de Mercè Vidal, recull ara una tria de 41 missives de 8 corresponents, que tenen entre 22 i 31 anys: Joaquim Torres-García, Joaquim Folch i Torres, Pere Bosch Gimpera, Alexandre Galí, Joan Llongueras, Eladi Homs, Francesc d'A. Galí i Tomàs Aymat. El "seny ordenador" de Catalunya tenia una consciència estètica nacional que enllaçava classicisme amb arts populars, i entenia la cultura, i l'art en particular, com una aportació cabdal. Així es desprèn d'aquestes epístoles i només així s'explica la relació estreta que va establir amb creadors que li explicaven amb detall els seus aven-

WIKIPEDIA

PRAT DE LA RIBA VA ESCRIURE'S AMB JOVES CREADORS I ESTUDIOSOS ENVIATS A L'ESTRANGER

ços, idees, projectes i il·lusions, i naturalment li demanaven ajut.

És molt interessant, per exemple, quan Folch i Torres, el més prolix i confident, i amb el qual hi ha més sintonia ideològica, li explica des de París, després d'haver visitat les grans institucions de l'art, que a França ho tenen tot, "escoles, museus, sales d'exposicions, reculls gràfics, biblioteques i diners", cosa que, diu, és "una lliçó per a nosal-

tres". Però alhora li fa notar que als francesos els falta alguna cosa que intueix que té a veure amb l'arrelament en un art caduc: "Pressento que tot el mal els ve de què la tradició en la qual han pres forma dins la vida nova eren els estils dels Lluïsos, que són ja un producte mort".

Folch i Torres, un dels grans orientadors del Noucentisme i l'home que va establir les bases de l'estructura museística del país, després de París fa estades a Londres i Alemanya. Però a part de les capitals francesa i anglesa, les cartes li arriben a Prat procedents de Berlín, Dresden, Florència, Colònia, Nuremberg, Milà, Nàpols i Madrid. Al marge dels corresponents del llibre, van ser molts els joves professionals de la cultura que van sortir a l'estranger i que acabarien col·laborant d'alguna manera amb el projecte pratià: Rafael Campalans, Pau Vila, Josep Gudiol, Jordi Rubió, Josep Pijoan...

Més enllà de l'obra feta, Prat de la Riba va ser un polític excepcional per la seva capacitat de copsar la cultura com un fet essencial, no com un mitjà instrumental. Aquestes cartes en són una mostra. Com va escriure Folch i Torres a *La Veu de Catalunya* pocs dies després de la seva mort: "L'art era per a ell l'estil de la nació [...]. Tot foren per a ell senyals de Catalunya, i tot ho estimava amb igual amor. El Museu, l'Institut, la Biblioteca, l'Escola, el llibre, l'obra d'art". Quan n'aprendran els polítics d'avui? ♦♦

ELS MÉS VENUTS

CATALÀ

FICCIO

[1] Algú com tu
XAVIER BOSCH
Columnna
400 pàgines i 21,50 € **1/4**

[2] També això passarà
MILENA BUSQUETS
Amsterdam
176 pàgines i 16,06 € **4/9**

[3] Un any i mig
SÍLVIA SOLER
Columnna
352 pàgines i 20,50 € **2/5**

[4] Homes sense dones
HARUKI MURAKAMI
Empúries
270 pàgines i 19 € **6/2**

[5] Cremeu Barcelona!
GUILLEM MARTÍ
Columnna
602 pàgines i 20 € **7/2**

NO-FICCIO

[1] Jaume Sisa...
DONAT PUTX
Empúries
246 pàgines i 17 € **-/1**

[2] Escac a l'Estat
PERE MARTÍ
Pòrtic
204 pàgines i 12,90 € **-/1**

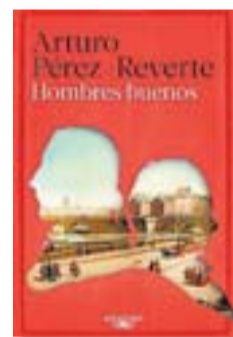
[3] Medicina sense...
J.M. MULET
Pòrtic
388 pàgines i 18 € **-/3**

[4] Ole tu!!!
PEYU
Ara llibres
176 pàgines i 21,90 € **-/5**

[5] La lectura com a...
JOAN CARLES MÈLICH
Fragmenta
128 pàgines i 12 € **1/6**

CASTELLÀ

FICCIO

[1] Hombres buenos
ARTURO PÉREZ-REVERTE
Alfaguara
586 pàgines i 22,90 € **-/1**

[2] Blitz
DAVID TRUEBA
Anagrama
168 pàgines i 16,90 € **1/6**

[3] La ley de los justos
CHUFO LLORÉNS
Plaza & Janés
1.152 pàgines i 22,90 € **3/4**

[4] También esto pasará
MILENA BUSQUETS
Anagrama
176 pàgines i 16,90 € **2/9**

[5] El impostor
JAVIER CERCAS
Literatura Random House
430 pàgines i 22,90 € **-/17**

NO FICCIO

[1] De lo peor, lo mejor
AURON PLAY
Martínez Roca
160 pàgines i 9,90 € **1/2**

[2] Yo fui a EGB 2
JAVIER IKAZ / JORGE DIAZ
Plaza & Janés
256 pàgines i 18,90 € **9/19**

[3] Yo fui a EGB
JAVIER IKAZ / JORGE DIAZ
Plaza & Janés
254 pàgines i 18,90 € **-/71**

[4] Mis chistes, mi filosofía
SLAVOJ ZIZEK
Anagrama
176 pàgines i 15,90 € **4/2**

[5] Diario de un ministro
JOSE BONO
Planeta
384 pàgines i 23,50 € **-/1**

Rànquing setmanal del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura
Posició setmana anterior / Setmanes en el mercat

UN TAST DE CATALÀ

ALBERT PLA NUALART

Un article d'Albert Jané publicat el 1976 a *l'Avui* fa que molts, encara avui, quan han de triar entre *com* i *com a* davant un nom pelat (sense cap article), diguin mentalment *igual que* -i, si hi va bé, escriguin *com-* i *en tant que* -i, si hi va bé, escriguin *com a-*. L'exemple més típic ens permet distingir "S'estimen com (igual que) germans" (per tant, no ho són) de "S'estimen com a (en tant que) germans" (per tant, ho són).

Però la norma no avala aquest *en tant que*. Hi detecta -coincidint amb Solà i Ruaix- un gal·licisme. No veu correcte traduir literalment "Il m'a donné son avis en tant que médecin": "M'ha donat el seu parer en tant que metge". No l'admet quan vol dir *en qualitat de* però sí, en canvi, quan vol dir *en la mesura que*.

¿És correcte 'en tant que' com a sinònim de 'com a'?

Veu incorrecte "Va parlar en tant que president" però veu correcte "T'ajudaré en tant que podré". (Ruaix també considera d'influència francesa el segon ús i proposa com a opció més genuïna *en quant*.)

La diferència és, sobretot, sintàctica. La locució incorrecta és prepositiva i va seguida de sintagma nominal; la correcta és conjuntiva i ha d'introduir una oració.

Però, de fet, en l'ús real -un ús més aviat formal- és més habitual *en tant que* incorrecte. En lloc del

correcte se sol recórrer a *en la mesura que*. I, com sol passar en casos així, la mateixa norma cau en el parany que para: el mateix DIEC2 fa usos incorrectes d'*en tant que*.

Ho són els de les entrades *sintonema* ("Conjunt d'inflexions dins un grup fònic en tant que unitat seqüencial") i *vall* ("La Terra, en tant que lloc de sofrança i de pas vers el cel"). Però és que, a la introducció, el DIEC2 ja ens parla de les llengües en tant que codis, en tant que sistemes de comunicació i en tant que patrimoni cultural.

Tractant-se d'una locució formal -que no recolza en la intuïció de l'oralitat-, potser el matís entre els dos usos és massa subtil per posar-hi una barrera al mig. O es condemnen tots dos o s'admeten tots dos, que és el que jo faria. ♦♦

ÉS BO QUE LA NORMA ES FLEXIBILITZI QUAN ELLA MATEIXA CAU EN ELS PARANYS QUE PARA